

РЕШЕНИЕ

№ 18301

гр. София, 29.05.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 28 състав, в
публично заседание на 30.04.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Антони Йорданов

при участието на секретаря Наталия Дринова и при участието на прокурора Александрина Костадинова, като разгледа дело номер **6569** по описа за **2024** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 203 – чл. 207 от Административно – процесуалния кодекс във вр. с чл. 1, ал. 1 от Закона за отговорността на държавата и общините за вреди (ЗОДОВ).

Образувано е по искова молба вх. № 21848/03.07.2024 г., депозирана от И. Б. С., ЕГН: [ЕГН], Л.К №[ЕИК], издадена от МВР – С., с постоянен адрес: [населено място],[жк], [жилищен адрес]0, ет. 5, ап. 168, чрез адвокат М. Н. К., САК, със съдебен адрес: [населено място], [улица], вх. А, ет. 1, ап. 3 срещу Столична община, със седалище и адрес на управление: [населено място], Район „О.“, [улица], представлявана от Кмета В. Т., с която е предявен иск за присъждане на обезщетение за имуществени и неимуществени вреди в общ размер на 25 090.00 лв. за периода от 06.03.2018 г. до 03.07.2024 г., ведно със законната лихва върху сумата от датата на депозиране на исковата молба както следва:

а/ имуществени вреди в общ размер на 3 090.00 лв. /преки загуби/, представляващи сторени разноски по Гражданско дело № 48330/2021 г., 83-ти състав, Гражданско отделение, Софийски Районен съд в размер на 1 590.00 лв.: заплатено адвокатско възнаграждение, съгласно Договор за правна защита и съдействие от 10.08.2021 г. с адвокат А. С. В., САК в размер на 1 560.00 лв. с включен ДДС и държавна такса в размер на 30.00 лв. Разноски по Въззивно гражданско дело № 20221100509564, Гражданско отделение, III въззивен брачен състав, Софийски градски съд в размер на 1 500.00 лв. – заплатено адвокатско възнаграждение съгласно Договор за правна защита и съдействие от 26.07.2022 г., сключен с адвокат М. Н. К., САК;

б/ неимуществени вреди в размер на 22 000.00 лв., частичен иск от обща сума в размер на 100 000.00 лв., изразяващи се в професионално и житейско неудовлетворение, чувство на срам и

ощетеност, емоционален стрес, тревожност, непрекъснато чувство на несигурност, нестабилност и недоверие.

В исковата молба се твърди, че причинените имуществени и неимуществени вреди, произтичат от незаконосъобразни действия и бездействия от страна на органите на администрацията на Столична община. Към исковата молба са представени доказателства във връзка с твърденията за причинени имуществени и неимуществени вреди. Подробни съображения за претендираните суми са изложени в депозираната искова молба.

В съдебно заседание, ищецът редовно уведомен се явява лично, представлява се от адвокат К., която моли Съда иска да уважи депозираната искова молба по изложените в нея съображения. Претендират се сторените по делото разноски, съгласно представен списък по чл. 80 от ГПК вр. чл. 144 от АПК.

Препис от исковата молба е връчен на ответника за отговор. В законоустановения срок по чл. 131 от ГПК, е постъпил отговор от Столична община, в който се излага становище за недопустимост на исковата претенция, и при условията на алтернативност се излагат съображения за неоснователност и недоказаност на същата, като подробни съображения в тази насока са изложени в депозирания отговор.

В съдебно заседание, ответникът – Столична община, редовно уведомен не се явява, не изпраща представител. Не претендира разноски.

Софийска градска прокуратура, редовно уведомена се представлява от прокурор К., която дава заключение за основателност и доказаност на исковата молба и моли Съда да уважи същата.

Административен съд София – град (АССГ), след преценка на събраните по делото доказателства, намира за установено следното от фактическа страна:

Ищецът И. Б. С. е [дата на раждане] в Република България, с родители баща – български гражданин и майка – гражданка на бивш СССР /рускиня/. Ищецът е получил български единен граждански номер, съставен му е Акт за раждане № 4136/18.12.1970 г., и същият е вписан в националните регистри като български гражданин.

През м. Март 2018 г. поради загуба на издаденото му Удостоверение за раждане, от страна на И. Б. С. е депозирана молба до Район „С.“, Столична община за издаване на дубликат. Такъв е издаден, като от страна на ищеца е установено, че в документа е вписано в поле „Гражданство СССР“.

След установяване на този факт, ищецът сезира общинската администрация за установената допусната от служителите грешка, като от негова страна е изискано да бъде издаден нов дубликат, в който да бъде отразено правилно притежаваното от него гражданство – българско. След продължителна кореспонденция с общинската администрация, ищецът установява, че причината за промяна на данните за неговото гражданство от „българско гражданство“ на „СССР“ в издадения му дубликат на удостоверение за раждане е, че от страна на длъжностното лице, издател на дубликата е установено отбелязване в графа „Бележки“ в Акт за раждане № 4136/18.12.1970 г., извършено на 27.02.1972 г. от длъжностно лице при бивш К. районен народен съвет /Район „С.“, СО/. Съгласно вписаните данни в графа „Бележки“ – на 11.01.1971 г. от страна на родителите на И. Б. С. е подадена съвместна молба до Посолство на СССР в [населено място], с която са направили за детето си избор за гражданство на СССР на основание чл. 1, ал. 2 от Конвенция № 66/06.07.1966 г. между Народна република България и СССР за предотвратяване възникването на двойно гражданство, в сила от 19.07.1967 г.

В тази връзка ищецът е депозирал искане до К. отдел на Посолство на Руската Федерация в България. В отговор е издадена Справка № 105/ко от 12.08.2021 г. на Завеждащ отдел „К.“, съгласно която лицето И. Б. С., [дата на раждане] в [населено място], България не е придобивал

гражданство на Руската Федерация, съгласно законодателството на Руската Федерация за гражданство и няма гражданство в Р. Федерация /л.54/.

До И. Б. С. е изпратено Писмо с изх. № РСР28-УФ01-849 - /4/22.01.2021 г., издадено от Кмет на Район „С.“, СО, с което е уведомен, че на основание установената през 2018 г. „Бележка“ в акта му за раждане, гражданството му ще бъде променено във всички национални регистри от „българско“ на „СССР“, ще бъде заличен от регистрите на българското население и следва да върне незабавно документите си за самоличност, които от този момент се считат за невалидни. След получаване на това писмо, И. Б. С. е сезирал всички компетентни държавни органи, но това не е довело до разрешаване на възникналия за лицето проблем. Съгласно кореспонденцията от страна на Столична община и Министерство на правосъдието е изразено становище, че след извършената промяна през 2021 г., нова промяна относно данните за гражданството на И. С. може да бъде извършена само ако има наличие на ново правно основание. И. Б. С. дори е посъветван с официално писмо за възможността да придобие отново българско гражданство след като кандидатства за такова по съответния законов ред.

В тази връзка от страна на ищеца е депозирана искова молба срещу Столична община на основание чл. 124, ал. 4 от ГПК вр. чл. 34, ал. 2 от Закон за гражданската регистрация /ЗГР/ и е образувано гражданско дело № 48330/2021 г. по описа на Софийски Районен съд, Гражданско отделение /СРС, ГО/. С депозираната искова молба е поискано да бъде прието за установено, че в Акт за раждане № 4136/18.12.1970 г., издаден от длъжностно лице по гражданско състояние в К. районен народен съвет на лицето И. Б. С., ЕГН: [ЕГН] допълнително са вписани неверни данни относно избрано съветско гражданство на СССР, съгласно чл. 1 от Конвенцията между Народна република Българи и СССР за предотвратяване възникването на двойно гражданство от 06.07.1966 г., в сила от 19.01.1967 г. Към депозираната искова молба е представено и издадената Справка № 105/ко от 12.08.2021 г. на Завеждащ отдел „К.“, при Посолство на Р. Федерация в Република България, както и други доказателства в подкрепа на неговите твърдения. С Решение № 7816/08.07.2022 г., постановено по гражданско дело № 48330/2021 г. по описа на СРС, ГО, молбата на И. Б. С. е отхвърлена.

С Решение № 1872/11.04.2023 г., постановено по гражданско дело № 9564/2022 г. по описа на Софийски градски съд, Гражданско отделение /СГС, ГО/, III брачен въззивен състав, е отменено Решение № 7816/08.07.2022 г., постановено по гражданско дело № 48330/2021 г. по описа на СРС, ГО. С решението на СГС е допусната поправка чрез заличаване на невярно вписване в графа „Бележки“ в акта за раждане на И. Б. С. с № 4136/18.12.1970 г., съставен от длъжностно лице по гражданското състояние при К. районен народен съвет на подадена молба от 11.01.1970 г. до Посолство на Съюза на съветските социалистически републики в [населено място] по чл. 1, ал. 2 от Конвенция № 66/06.07.1966 г. между Народна република България и Съюза на съветските социалистически републики за предотвратяване възникването на двойно гражданство, в сила от 19.01.1967 г. Съдът е установил, че в хода на проведеното съдебно производство липсва вписаната в графа „Бележки“ декларация по чл. 1 от Конвенция № 66/06.07.1966 г., включително и доказателства за изготвянето и депозирането и пред органите по чл. 1, ал. 3 от Конвенцията, с изключение на отбелязването в акта за раждане на И. Б. С., рефлектирало върху отразяването в личния му регистрационен картон. В мотивите на съдебния акт относно оценката на материалната доказателства сила на официалния документ в тази част следва да бъде съобразено, че не се касае за факт, който се е осъществил пред съответното длъжностно лице по гражданско състояние и последното да го е възприело лично, доколкото същото не се явява компетентен орган по чл. 1, ал. 3 от Конвенцията и молбата не е подадена пред или до него. Изрично е посочено, че по делото от доказателствата е установено, че до подаването на заявление за издаване на дубликат

на удостоверение за раждане през 2018 г., И. Б. С. е третиран като български гражданин в разрез с разпоредбата на чл. 9, ал. 1 от Конвенцията. Решение № 1872/11.04.2023 г., постановено по гражданско дело № 9564/2022 г. по описа на СГС, ГО е влязло в законна сила на 30.05.2023 г.

През периода на проведените съдебни производства пред СРС и СГС, и докато чака краен съдебен акт с решение на възникналия за него проблем, от страна на ищеца през 2020 г. в МВР са подадени документи за преиздаване на личната му карта /поради изтичащ срок на документа/. В издадения му нов документ за самоличност – ЛК №[ЕИК], издадена от МВР – [населено място], с дата на валидност 16.09.2030 г. е отразено: „гражданство България“.

Независимо от влязлото в сила Решение № 1872/11.04.2023 г., постановено по гражданско дело № 9564/2022 г. по описа на СГС, ГО, както и представени от страна на ищеца доказателства, служителите от общинската администрация отказват да му издадат дубликат на удостоверението му за раждане, в който да е отразено коректно, че същият притежава „българско гражданство“. В резултата на това съдебно решение компетентното длъжностно лице по гражданско състояние изпълнява само частично постановеното решение на СГС, като е извършено ново вписване в графа „Бележки“ на Акта за раждане: „на основание чл. 75 от ЗБГ в съд. Решение № 1872/11.04.2023 г., постановено по гражданско дело № 9564/2022 г. по описа на СГС, допуска поправка чрез заличаване на невярно вписване в графа „Бележки в сила от 30.05.2023 г.“. От страна на длъжностното лице, обаче не е отразена незабавно новата информация в електронния еквивалент на акта, респективно в електронния личен регистрационен картон, това е установено от ищеца, а именно, че данните му относно българското му гражданство не са вписани в Национален електронен регистър на актовете за гражданско състояние и Регистър на населението. От извършена справка в системата на МВР по ЕГН е установено, че И. Б. С. не е български гражданин и в тази връзка и независимо от Решение № 1872/11.04.2023 г., постановено по гражданско дело № 9564/2022 г. по описа на СГС от страна на Дирекция „Български документи за самоличност“ е отказано на И. Б. С. да бъдат издадени валидни документи за самоличност.

Независимо от представено от И. Б. С. Решение № 1872/11.04.2023 г., постановено по гражданско дело № 9564/2022 г. по описа на СГС, ГО, Столична община и другите компетентни държавни органи и институции не предприемат действия по разрешаване на проблема. Доста време след влизане в сила на Решение № 1872/11.04.2023 г., постановено по гражданско дело № 9564/2022 г. по описа на СГС, ГО от страна на И. Б. С. до Дирекция „Български документи за самоличност“, Министерство на правосъдието е депозирана Молба за установяване наличието на българско гражданство с вх. № РМЛ-23-УГ01-10683/05.07.2023 г., с която е поискано да му бъде издадено удостоверение по реда на чл. 39 от ЗБГ. По депозираната молба е постановен отказ, обективиран в Писмо № 97-00-2215#1/12.07.2023 г., с мотиви, че Дирекция „Българско гражданство“ не е компетентна да се произнесе по възникналия казус. Този отказ е оспорен от И. Б. С. по административен ред пред Министър на правосъдието. Жалбата е уважена, поради което на И. Б. С. е издадено Удостоверение с изх. № 2717/2023 г. от 07.08.2023 г., издадено от Министър на правосъдието, съгласно което Министерство на правосъдието на основание чл. 39, ал. 1 от ЗБГ удостоверява, че И. Б. С., ЕГН: [ЕГН], [дата на раждане] в роден в [населено място], държава България е български гражданин /л.38/.

След депозиране на издаденото удостоверение за българско гражданство в Район „С.“, СО, данните за гражданството на И. Б. С. в Национален електронен регистър на актовете за гражданско състояние и в Регистър на населението са коректно отразени, и е отразено, че ищецът е български гражданин.

В исковата молба се твърди, че причинените на ищеца имуществени и неимуществени вреди са

последица от незаконосъобразни действия и бездействия на общинската администрация, изразяващи се невярно вписани данни в акта за раждане на И. Б. С., включително и незаконосъобразно извършена промяна в данните за притежаваното от ищеца гражданство от „българско“ в „СССР“ в регистрите по гражданско състояние, респективно и неизпълнение на влязло в сила Решение № 1872/11.04.2023 г., постановено по гражданско дело № 9564/2022 г. по описа на СГС, ГО – изразяващо се в частичното му изпълнение и продължително бездействие за коректно въвеждане на данните за българското гражданство на И. Б. С..

С тези доводи са обосновани исковите претенции на И. Б. С. за претърпени имуществени и неимуществени вреди, като пряка последица от незаконосъобразните действия и бездействия на Район „С.“, Столична община.

За наличието на претърпените вреди, по искане на ищеца бяха допуснати и разпитани следните свидетели: К. Т. Ф. и И. И. Г..

Свидетелят Ф., заяви, че познава ищеца от раждането му и неговите родители, които са били нейни състуденти. Допълва, че е наясно с проблемите на ищеца относно неговото гражданство и действията, които са били предприети от него във връзка с доказване наличието му на българско гражданство. Заявява, че се е явила в качеството на свидетел по дело през 2023 г., приключило с решение, че ищецът е български гражданин. Подчертава, че освен в общината, ищецът е ходил и в други институции, с оглед снабдяване на документи, удостоверяващи неговото българско гражданство. Заявява, че ищецът е отбил военна служба в Република България от 1988 г. до 1990 г. Посочва, че през 2023 г. било признато, че ищецът е български гражданин, и тогава чак той се сдобива с всички необходими документи. До този момент ищецът дори не е можел да управлява автомобил предвид липса на документи. Този проблем се отразил много зле на ищеца – затворил се в себе си, станал подозрителен към всяко нещо, към всеки един човек, дори лежал в болница през 2019 г. поради проблеми със стомаха. Заявява, че с ищеца имат постоянен контакт по телефона, независимо, че не се виждат често. Понякога ищецът я посещава, носейки и продукти. Посочва, че ищецът и е споделял, че не може да спи до такава степен, дори и след като е било взето решението, че той е български гражданин. Допълва, че ищецът живее на семейни начала с приятелката му доста години и че ситуацията не му позволява и дете да има. Посочва, че нейният син непрекъснато контактувал с ищеца. Цялата тази ситуация повлиявала негативно на ищеца както в личен, така и в професионален план – поради работата му като застраховател. Допълва, че нейният син търсил и водил клиенти при ищеца, за да може той да прави застраховки и да се почувства полезен и добре. Заявява, че поради тази причина ищецът не е отпразнувал и 50-та си годишнина. Споделял е на свидетелката, че има нужда от услуги на психоаналитик, за да подобри състоянието си. Не е наясно от страна на ищеца да са приемани медикаменти. Дори след разрешаване на този проблем, ищецът не е бил в предишното си емоционално състояние, към момента бил доста затворен в себе си

Свидетелят Г., заяви, че е съученик и приятел на ищеца, виждат се често по два – три пъти седмично. Преди 2018 г., ищецът бил ведър, усмихнат, позитивен и всеотдаен. Заявявам, че някъде през 2019 г. ищецът е искал да си извади удостоверение, акт за раждане и от това му действие започнали проблеми. Посочва, че проблемът с документите е бил свързан с наличие на двойно гражданство на ищеца, като му е било указано да подаден документи за българско гражданство, но не знае точно пред коя институция. Посочва, че след случилото се ищецът станал доста раздразнителен, загубил част от социалните си контакти, станал по затворен, дори престанал да излиза с компания. Допълва, че ищецът бил много притеснен от случилото се с него, тъй като реално „бил никой“. Тази ситуация приключила през 2024 г., като ищецът избягвал да

коментира случилото се, и според свидетеля бил доста нервен и е имал проблеми със здравето. Посочва, че оттогава ищецът има здравословни проблеми, както и че е приемал медикаменти, но не е наясно какви – ищецът не е имал нормален сън, будел се е с постоянни мисли как ще се разреши проблема. Заявява, че е наясно, че ищецът е посещавал и болнично заведение, но не си спомня период и име на болницата. В личен и професионален план също за ищеца настъпили негативни последици – имал намерение за сключване на брак, но без липсата на документи това не се осъществило, както и че липсата на лични документи е била пречка той да изпълнява служебните си задължения, предвид, че работата му била свързана с доста клиенти с оглед естеството и – застраховане. Осъществял е служебните си задължения чрез ползване на таксиметрови услуги, градски транспорт за негова сметка. Предвид липсата на шофьорска книжка, ищецът не е могъл да управлява личния си автомобил. Г. се е отзовавал със своя автомобил, когато се е налагало ищецът да посети магазини, учреждения и други места. Не е бил съкратен от заеманата длъжност, на която е бил на минимална работна заплата, и процент от сключените от него застраховки. Всички услуги, свързани с болничното заведение са лично заплащани от ищеца. В заключение заявява, че ищецът макар и доволен от възстановяване на гражданството му вече бил друг като човек и загубил доверието си в институциите.

В хода на съдебното производство във връзка с твърденията на ищеца за причинените му неимуществени вреди в хода на съдебното производство се допусна Съдебно-психологическа експертиза с вещо лице Б. П. К. - психолог, която даде заключение по следната задача:

Съгласно Протокол от публично съдебно заседание на 19.02.2025 г. по описа на АССГ, 28-ми състав е допуснато изготвяне на съдебно-психологическа експертиза, която да даде отговор на поставения въпрос в исковата молба под № 2 въпрос, а именно:

Да установи и оцени психическото и емоционално състояние на ищеца и в причинно – следствена връзка ли е то с преживяното по повод възникналия казус с гражданството му /л.20 от делото, ИМ и л.4-24/?

Съгласно експертното заключение, според резултатите, получени при нужното за СПЕ психологическото изследване, ищецът И. Б. С. е с висока личностова и ситуационна тревожност, изводима от преживяното, което корелира с наличните по делото медицински свидетелства и свидетелски показания. Наблюдаваните симптоми позволяват обсъждането на смесено тревожно – депресивно разстройство /код по М. F41.2/. Като важен рисков фактор за възникването на това страдание се сочи силният стрес, утежняващ фактор е липсата на подкрепа в социума и в семейството. Според заключението, неочакваното озоваване в ситуация да доказва нещо, което според него никога не е било подлагано на съмнение /българското му гражданство/, ведно с факта, че родителите му не са живи, както и по-голямата продължителност на административните и съдебни спорове – шест години – спомагат за развитието на наблюдаваната картина.

Според установеното от вещото лице при ищеца се наблюдава намалена енергия за справяне с ежедневните задачи, честа умора, намалено качество на вниманието, болки и стомашно-чревни оплаквания, проблемен сън, намалено сексуално влечение. Наблюдаваните емоционални симптоми при него са: хронично чувство на тревожност, песимизъм, раздразнителност, чувство на безпомощност. Експертизата посочва, че няма данни за суицидни мисли, намерения и опити. Заключениеето обсъжда смесено тревожно

– депресивно разстройство, тъй като картината при ищеца отговаря на следните критерии:

Настроението е хронично или се повтаря в продължение на минимум четири седмици и има поне четири от следните симптоми: проблеми с концентрацията или с паметта, нарушен сън, умора или липса на енергия, чувство на раздразнителност, притеснение, очакване на най-лошото, чувства на безнадеждност, песимизъм или ниско самочувствие. Вещото лице посочва, че няма данни наблюдаваното да е причинено от лекарства, наркотици или други промени в здравословното състояние. Симптомите причиняват значителни неудобства и проблеми в различни аспекти от ежедневието.

Вещото лице посочва, че не разполага с документи за проведени психологически и/или психиатрични консултации, които биха помогнали за проследяване на динамиката на евентуални симптоми и тяхната тежест. Според анамнестичните данни, наличните по делото медицински документи и свидетелски показания негативните преживявания на ищеца са свързани с преживяното от него във връзка с проблемите, свързани с гражданството му в продължение на дълъг период от време /повече от шест години/ и това се е отразило негативно на неговата психика. Експертизата не разполага с данни, свидетелстващи за евентуални психически/психиатрични проблеми, предшестващи процесния период, поради което вещото лице обяснява възникването им като преживелищна реакция на случилото се във връзка с проблемите, възникнали около доказването на българското гражданство на ищеца.

Съдът ще коментира приетото по делото експертно заключение при излагане на правните си изводи.

В хода на съдебното производство към доказателствения материал по делото се приобщиха следните писмени доказателства:

Представени от ищеца:

1. С молба от 29.08.2024 г. – Искова молба до СРС с вх. № 43317/20.08.2021 г. /л.139-146/

Представени от ответника:

1. С отговор по исковата молба /л.127-136/;

По делото е присъединено гражданско дело № 48330/2021 г. по описа на СРС, ГО.

При така установената фактическа обстановка, Съдът прави следните правни изводи:

Предявен е иск с правно основание чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ вр. чл. 203 и 204 от АПК. Същият е процесуално допустим, предвид наличие на предпоставките на чл. 204, ал. 1 от АПК.

Разгледана по същество, исковата претенция се явява **основателна и доказана**, като за да достигне до този извод, Съдът приема за установено следното:

На първо място по отношение на отправеното от ответника възражение за изтекла погасителна давност, Съдът намира следното:

С отговора по исковата молба ответникът оспорва допустимостта на исковете поради изтекла погасителна давност за предявяване на иск по ЗОДОВ, който аргумент е неоснователен. Съгласно § 1 от ЗР на ЗОДОВ, за неуредените в този закон въпроси се прилагат разпоредбите на гражданските и трудовите закони. След като в ЗОДОВ не е предвиден срок за предявяване на исковете, то следва да намери приложение общата погасителна давност по разпоредбата на чл. 110 от ЗЗД. С изтичането на петгодишна давност се погасяват всички вземания, за които законът не предвижда друг срок. Давността започва да тече от момента в който вземането е станало изискуемо, като в

случая на непозволено увреждане, от прекратяване на увреждащите действия или от момента на прекратяване на фактическото състояние, когато увреждането е следствие от бездействие. В този смисъл и Тълкувателно решение № 3 от 22.04.2005 г. на ВКС по гражданско дело № 3/2004 г. на ОСГК, според което обезщетение за вреди от незаконни административни актове, може да се иска след тяхната отмяна с решение на съда, като унищожатели, а при нищожните - с констатиране на нищожността в самия процес по обезщетяване на вредите. От така определените моменти на изискуемост се дължи мораторна лихва.

В случая неоснователно е позоваването на изтекла погасителна давност от страна на ответника. От една страна възражението за изтекла давност е въпрос по съществото на спора и наличието и обуславя неоснователност на иска, а не условие за допустимост на иска. От друга страна претенцията за обезвреда е заявена на 03.07.2024 г., когато все още не е изтекъл пет годишния период, считано от датата на влизане в сила на Решение № 1872/11.04.2023 г., постановено по гражданско дело № 9564/2022 г. по описа на СГС, ГО - 30.05.2023 г.

С оглед гореизложеното следва да бъде отхвърлено възражението за погасяване по давност на вземането.

Съдът намира, че ответникът е надлежно посочен от страна на ищеца, като отговорността му се обосновава с извършени през надлежноиндивидуализиран период противоправни действия и бездействия на негови длъжностни лица, описани най-общо като отразяване в ЕСГРАОН липсата на българско гражданство и трайно състояние на отказ да ревизира статута му на апатрид. В този смисъл Столична община е процесуално легитимирана в качеството и на юридическо лице съобразно нормата на чл. 205 АПК да отговаря на исковете с правно основание чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ. Посочен е размерът на имуществените и неимуществени вреди, като се претендира пряка причинно-следствена връзка между тях и сочените като противоправни действия и бездействия на длъжностни лица при Столична община. С уточнението от страна на ищеца на всички елементи от фактическия състав на отговорността на държавата за вреди по чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ, исковата молба се явява допустима и Съдът дължи произнасяне по съществото ѝ.

По основателността на исковете по чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ:

Съгласно разпоредбата на чл. 7 от Конституцията на Република България, държавата отговаря за вреди, причинени от незаконни актове или действия на нейни органи и длъжностни лица. Нормата прогласява основен принцип, осъществяването на който трябва да се уреди със закон. Така извъндоговорната деликтна отговорност на държавата и общините за вреди е уредена в Закона за отговорността на държавата и общините за вреди /ЗОДОВ/ - това е именно приложимият специален материален закон, като съгласно препращащата норма на §1 от Заключителните разпоредби на ЗОДОВ за неуредените материално правни въпроси се прилагат разпоредбите на гражданските и трудовите закони - в случая ЗЗД и КТ. Отговорността на държавата и общините е пряка, увреденият се обезщетява директно от съответното юридическо лице, към което принадлежи органът или длъжностното лице, автор на противоправното действие, респективно бездействие. Тя е обективна - носи се независимо дали вредите са причинени виновно /за разлика от отговорността по чл. 49 от ЗЗД на юридическите лица, възложители на работа, отговарящи за вредите, причинени от изпълнителя на възложеното при или по повод извършването на тази работа/.

Съгласно разпоредбата на чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ, държавата и общините отговарят за вредите, причинени на граждани и юридически лица от незаконосъобразни актове, действия или бездействия на техни органи и длъжностни лица при или по повод изпълнение на административна дейност. Искът се предявява срещу органите по чл. 1 и чл. 2 от ЗОДОВ, от чиито незаконни актове, действия или бездействия са причинени вредите - чл. 7 от ЗОДОВ. Обезщетението е за всички имуществени и неимуществени вреди, които са пряка и непосредствена последица от увреждането, независимо от това, дали са причинени виновно от длъжностното лице - чл. 4 от ЗОДОВ.

Следователно за да възникне право на иск за обезщетение е необходимо да са налице няколко кумулативни предпоставки, а именно: вреда - имуществена или неимуществена; незаконосъобразен акт, действие или бездействие на орган или длъжностно лице на държавата или общината, при или по повод изпълнението на административна дейност; пряка и непосредствена причинна връзка между незаконосъобразния акт, действието или бездействието и настъпилата вреда. Под вреда следва да се разбира отрицателната последица от увреждането, която засяга неблагоприятно защитените от правото имуществени и неимуществени интереси на увредения, а под „пряка и непосредствена“ - тази вреда, която следва закономерно от незаконосъобразния акт, действие или бездействие на компетентния административен орган по силата на безусловно необходимата връзка между тях. При липсата на който и да е от елементите на фактическия състав не може да се реализира отговорността по чл. 203 от АПК, във вр. с чл. 1 от ЗОДОВ.

Ищецът поддържа, че именно заради отразяване в акта му за раждане на невярното обстоятелство, че не е български гражданин са му създадени пречки по упражняване на негови права, свързани с българското му гражданство, което от своя страна му е причинило имуществени и неимуществени вреди. Безспорно ищецът е български гражданин на основание чл. 6, хипотеза трета от Закона за българското гражданство /ЗБГ в сила от 1968 г., отм./, тъй като е роден в тогавашната Народна Република България и единият от двамата му родители е български гражданин. Въпреки направеното отбелязване в акта за раждане на ищеца, че родителите му са подали молба от 11.01.1971 г. за избор на съветско гражданство на детето им И. Б. С. до посолството на СССР, според Съда това е породило правно действие. Това следва пряко от мотивите, обективирани в Решение № 1872/11.04.2023 г., постановено по гражданско дело № 9564/2022 г. по описа на СГС, ГО, както и от представената справка – удостоверение, издадена от посолството на Р. Федерация в Република България, за липса на такава депозирана молба за избрано гражданство „СССР“ на ищеца. Към този момент е действала Конвенция № 66/06.07.1966 г., в сила от 19.01.1967 г., и съгласно чл. 11, ал. 2 от същата се сключва за срок от пет години. Видно е, че гражданският съд изрично е посочил, че до датата на подаване на заявление за снабдяване с дубликат на удостоверение за раждане през 2018 г., ищецът е третиран като български гражданин в разрез с нормата на чл. 9, ал. 1 от Конвенцията. Съгласно тази разпоредба всяка от Договарящите страни, след влизане в сила на настоящата Конвенция, няма да приема в свое гражданство лица, които са граждани на другата Договаряща страна, без съгласието на компетентните органи на последната. Гражданският съд е приел, че доколкото не се установява отразената в графа „Бележки“ на Акт за раждане № 4136/18.12.1970 г. на К. районен народен съвет молба от 11.01.1971 г. до Посолство на СССР в [населено място] по чл. 1 от Конвенция № 66/06.07.1966 г. да е подадена от

родителите на ищеца, следва извод, че отразяването на тази молба не отговаря на действителното правно положение. В тази връзка със съдебното решение е допусната поправка чрез заличаване на невярно вписване в графа „Бележки“ в акта за раждане на ищеца с № 4136/18.12.1970 г., съставен от лице по гражданско състояние при К. районен народен съвет на подадена молба от 11.01.1971 г. до Посолство на съюза на съветските социалистически републики в [населено място] по чл. 1, ал. 2 от Конвенция № 66/06.07.1966 г. между Народна Република България и СССР за предотвратяване на двойно гражданство.

От представените по делото доказателства – писмени и гласни безспорно се установи, че от страна на компетентните служители на Столична община не е изпълнено в цялост указаното с влезлия в сила съдебен акт по описа на СГС. Извършено е единствено заличаване на вписаното в „Бележки“ по акта за раждане, без в съответния регистър да бъде извършено вписване, че лицето притежава само и единствено българско гражданство. Вместо това на ищеца е било указано да представи и удостоверение за наличие на българско гражданство, издадено от Министерство на правосъдието. Т. в случая е представено от негова страна. Следва да се има предвид, че до ответника е изпратено от Министерство на регионалното развитие и благоустройството, Главна дирекция „Гражданска регистрация и административно обслужване“ Писмо към техен № V8-2135/21.10.2021 г., съгласно което ЕГН на ищеца не е изтрит, и че съгласно чл. 3, ал. 2, т. 1 от Закон за гражданската регистрация и чл. 70, ал. 1 от Наредба № РД-02-20-9/21.05.2021 г. за функциониране на Единната система за гражданска регистрация за ищеца е отпаднало основанието за вписване в регистъра на населението, поради обстоятелството, че в електронния регистър на населението данните за неговото гражданство са **променени от администрацията на Район „С.“, СО**. Едва с Писмо до ищеца от Министерство на регионалното развитие и благоустройството, Главна дирекция „Гражданска регистрация и административно обслужване“ с № V21-2135/15.11.2021 г., същият е уведомен, че следва на основание чл. 39, ал. 1 от Закон за българското гражданство да подаде заявление за издаване на удостоверение за българско гражданство и документите по ал. 1, т. 2 чрез **общината по постоянния му адрес**. Видно е от представените доказателства – кореспонденция със служителите на ответника, че ищецът не е бил уведомен за процедурата по установяване на гражданството му, предвид, че същата се извършва чрез общината до Министерство на правосъдието. Не е уведомен за това от общинската администрация и след влизане в сила на решението, постановено от Софийски Градски съд.

В случая по делото е установена първата предпоставка – незаконосъобразни действия и бездействия на служители на ответника, изразяващи се във вписване на неверни данни в официален удостоверяващ документ и неизпълнение на влязло в сила решение, изразяващо се в невписване на притежаваното от ищеца българско гражданство в съответните регистри, включително и неуведомяването на ищеца за процедурата по издаване на удостоверение за установяване на наличие на българско гражданство. Не е спорно между страните, че едва след издаването на удостоверение за притежаване на българско гражданство на ищеца, в тези регистри е въведена тази информация, независимо от дадените задължителни указания на Съда. Следователно ищецът е доказал наличието на незаконосъобразно действие и бездействие на административен орган при или по повод изпълнение на административна дейност по смисъла на чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ.

При това положение, Съдът следва да прецени установено ли е по делото настъпване на вреди, а при положителен отговор – представляват ли тези вреди пряка и непосредствена последица от издадения незаконосъобразен акт.

Съобразно разпоредбата на чл. 154, ал. 1 от Гражданския процесуалния кодекс (ГПК), приложим на основание чл. 144 от АПК, всяка страна е длъжна да установи фактите, на които основава своите искания или възражения. В противен случай, Съдът е длъжен да приложи последицата при носене на доказателствената тежест, като приеме недоказания факт за неосъществил се. В случая ищецът е този, който следва да докаже, чрез провеждане на пълно и пряко доказване със съответните процесуални способности, настъпването на твърдените имуществени и неимуществени вреди, както и причинната връзка между тях

I. Относно исковите претенции аз претърпени имуществени вреди:

По отношение на исковата претенция за претърпени имуществени вреди във връзка с депозираната искова молба срещу Столична община пред Софийски Районен съд, респективно Софийски Градски съд в общ размер на 3 090.00 лв. /преки загуби/, представляващи сторени разноси по Гражданско дело № 48330/2021 г., 83-ти състав, Гражданско отделение, Софийски Районен съд и разноси по Въззивно гражданско дело № 20221100509564, Гражданско отделение, III въззивен брачен състав, Софийски градски съд:

Видно от представените по делото доказателства с исковата молба, включително и тези представени от ответника с отговора по същата е, че в хода на двете съдебни производства, ищецът е представляван от адвокат. В тази връзка е представен Договор за правна защита и съдействие от 10.08.2021 г., сключен между И. Б. С. и адвокат А. С. В., САК и договорено възнаграждение за правна защита и процесуално представителство в размер на 1 590.00 лв. с включен ДДС, заплатена по банков път и представено платежно нареждане за внесена държавна такса по сметка на Софийски Районен съд в размер на 30.00 лв. /л.107-109, л.118/.

Относно сторените разноси по Въззивно гражданско дело № 20221100509564, Гражданско отделение, III въззивен брачен състав, Софийски градски съд в размер на 1 500.00 лв. – заплатено адвокатско възнаграждение е Договор за правна защита и съдействие от 26.07.2022 г., сключен с адвокат М. Н. К., САК, както и доказателства за плащане на договореното адвокатско възнаграждение по банков път, за което са представени платежни нареждания /л.110-117/

Тези обстоятелства не са оспорени от ответника и се доказват от представените доказателства.

Предвид установеното, Съдът намира така предявената искова претенция за основателна и доказана, предвид наличието на всички елементи от фактическия състав на чл. 203, чл. 204 от АПК вр. чл. 1 от ЗОДОВ. Заплатеното възнаграждение за адвокатска защита по Гражданско дело № 48330/2021 г., 83-ти състав, Гражданско отделение, Софийски Районен съд и заплатеното такова по Въззивно гражданско дело № 20221100509564, Гражданско отделение, III въззивен брачен състав, Софийски градски съд по своята същност представлява имуществена вреда за ищеца, която е в пряка и непосредствена причинна връзка с установеното като незаконосъобразно действие на длъжностно лице в Столична община, изразяващо се във вписване на невярна информация в графа „Бележки“ на акта за раждане на ищеца. Следователно, исковата претенция за претърпени имуществени вреди следва да бъде уважена в

цялост.

II. Относно претендираните неимуществени вреди:

В конкретния случай от събраните по делото доказателства се доказва наличието на останалите материалноправни предпоставки, предвидени в закона. Твърдението на ищцата за претърпени от нея неимуществени вреди в резултат на незаконосъобразни действия и бездействия на ответника се доказва по несъмнен начин.

От страна на ищеца в хода на съдебното производство се ангажираха гласни доказателства във връзка с изложените твърдения за причинени неимуществени вреди, изразяващи се в психологически и емоционални проблеми, притеснения, напрежение, тревожност, проблеми в личен и професионален план предвид липсата на валидни документи. Събраните по делото гласни доказателства изцяло се подкрепят и от приетата и неоспорена от страните в производството СПЕ, съгласно която ищецът е с висока личностова и ситуационна тревожност, изводима от преживяното, което корелира с наличните по делото медицински свидетелства и свидетелски показания. Наблюдаваните симптоми позволяват обсъждането на смесено тревожно – депресивно разстройство /код по М. F41.2/. Като важен рисков фактор за възникването на това страдание се сочи силният стрес, утежняващ фактор е липсата на подкрепа в социума и в семейството. Според заключението, неочакваното озоваване в ситуация да доказва нещо, което според него никога не е било подлагано на съмнение /българското му гражданство/, ведно с факта, че родителите му не са живи, както и по-голямата продължителност на административните и съдебни спорове – шест години – спомагат за развитието на наблюдаваната картина.

Твърденията на ищецът, Съдът счита за доказани, след съвкупна преценка с гласните и останалите доказателства по делото, включително и СПЕ. Безспорно ищецът е бил поставена в неравностойно положение, което е предизвикало в него стрес, притеснения и напрежение, свързано с това да има нормален и пълноценен начин на живот и то в период на пандемия, икономическа криза в страната, които са ноторно известни факти. Некомпетентността на ответния административен орган е поставила ищеца в изключително неблагоприятно положение, предвид липсата на документи и изяснен статут, свързан с притежаваното от него българско гражданство.

По начало неимуществените вреди представляват засягане на честта, достойнството, доброто име на лицето в обществото, болките и страданията, които то е изживяло, както и всички други негативни преживявания в резултат на увреждането. Специалният закон не уточнява как се определя размерът на неимуществените вреди, поради което субсидиарно следва да се прилага гражданското законодателство и по-конкретно чл. 52 от ЗЗД, който дава възможност за определянето им по справедливост. Неимуществените вреди подлежат на доказване и не се предполагат, поради което ищецът не е освободен от задължението да докаже по безспорен начин, че е претърпял такива вреди. Те трябва да бъдат установени с конкретни доказателства по делото, а не с общи твърдения и термини, тъй като за всеки човек те са индивидуално определяеми и съдът не може да предполага тяхното наличие.

Съгласно разпоредбата на чл. 4 от ЗОДОВ, обезщетение се дължи за всички - както имуществени, така и неимуществени, които са пряка и непосредствена последица от увреждането. Цитираната правна норма сочи, че следва да се установи наличието на причинна връзка между вредите и незаконния административен акт като елемент от горепосочения фактически състав, от който възниква обезщетителната отговорност на

държавата. В доказателствена тежест на ищеца е да установи наличието на причинна връзка между претърпените неимуществени вреди и конкретния незаконен акт. Причинна връзка е налице, когато вредите са в резултат на увреждането, настъпили са по повод и във връзка с него. За установяването на причинна връзка между вредите и незаконния акт са допустими всякакви доказателствени средства, вкл. и свидетелски показания. В настоящия случай, както се посочи по-горе, от страна на ищеца се ангажираха съответните доказателства /писмени и гласни/, чрез които се установиха по безспорен начин изложените в исковата молба твърдения за претърпени неимуществени вреди, изразяващи се в негативни преживявания, отразили се върху неговото психично и емоционално състояние и в резултат на незаконосъобразните действия и бездействия на служители на ответника.

Следователно при наличието на пряка и непосредствена причинна връзка между незаконосъобразния акт и настъпилата вреда, исковата претенция за причинени неимуществени вреди като основателна и доказана следва да бъде уважена. По силата на чл. 52 от ЗЗД, обезщетението за неимуществени вреди се определя от съда по справедливост, като обезщетение се дължи за всички вреди, пряка и непосредствена последица от увреждането. Предвид посочената правна норма, Съдът, като отчита причинените на ищеца неимуществени вреди по вид, степен и интензитет, намира, че по справедливост му се дължи обезщетение в размер до 10 000.00 лв. и като такава следва да се уважи. Искът за неимуществени вреди следва да се отхвърли за сумата над 10 000.00 лв. до претендирания размер 22 000.00 лв., като частичен от 100 000.00 лв.

Акцесорната претенция за присъждане на законна лихва за забава върху обезщетението за неимуществени вреди е частично основателна, с оглед уважената част от главния иск. Върху определената сума като обезщетение за неимуществени вреди се дължи законната лихва /чл. 86, ал. 1 от ЗЗД/ от деня, в който вземането за обезщетение за вреди става изискуемо. Това е моментът на влизане в сила на решението, с което се отменя незаконния административен акт /Тълкувателно решение № 3 от 22.04.2004 г. на ВКС по тълкувателно гражданско дело № 3/2004 г., ОСГК, т.4/, като длъжникът се смята в забава и без покана /чл. 84, ал.1 от ЗЗД/. В случая се дължи законна лихва за забава върху сумата от 3 090.00 лв., представляваща обезщетение причинени имуществени вреди и върху сумата от 10 000.00 лв. представляваща обезщетение за неимуществени вреди за периода от датата на влизане в сила на Решение № 1872/11.04.2023 г., постановено по гражданско дело № 9564/2022 г. по описа на СГС, ГО - 30.05.2023 г. до датата на предявяване на исковата претенция 03.07.2024 г.

С оглед изхода на спора и своевременното направеното искане от ищеца, в полза на последния следва да се присъдят претендираните от него разноски, съгласно представен по делото списък в общ размер на 4 551.70 лв., от които – 3 000.00 лв. за заплатено адвокатско възнаграждение, 10.00 лв. за държавна такса, платен депозит за вещо лице в размер на 500.00 лв. и 291.70 лв.

В зависимост от уважената част от иска и на основание чл. 10, ал. 3, изр. второ от ЗОДОВ (ред. ДВ, бр.43 от 2008 г.), на ищеца следва да се присъдят разноски в общ размер на 2 374.72 лв./две хиляди триста седемдесет и четири лева и 72 стотинки/, представляващи разноски за заплатено адвокатско възнаграждение и за внесена държавна такса

От страна на ответника в производството с отговора по исковата молба е отправено искане за присъждане на юрисконсултско възнаграждение. Съгласно чл. 10, ал. 4 от

ЗОДОВ, Съдът осъжда ищеца да заплати на ответника възнаграждение за един адвокат, ако е имал такъв, съразмерно с отхвърлената част от иска, а в полза на юридическите лица се присъжда възнаграждение, ако те са били защитавани от юрисконсулт, чийто размер не може да надхвърля максималния размер за съответния вид дело, определен по реда на чл. 37 от Закона за правната помощ. С оглед препращането от ЗОДОВ към ЗПП и Наредбата за заплащане на правната помощ, приложение следва да намери чл. 24, изр. второ от НЗПП, която предвижда по административни дела с материален интерес възнаграждението е от 100 до 360 лв. Предвид обстоятелството, че ответникът при изготвяне на отговора по исковата молба е подпомаган от юрисконсулт, но без проявена от него процесуална активност в съдебни заседания поради неявяване, както и поради обстоятелството, че делото е протекло в няколко заседания и е изслушано заключение на вещо лице, полагащото се възнаграждение за ответника следва да се определи на 100.00 лв. /сто лева/.

Така мотивиран от изложеното и на основание чл. 203 и сл. от АПК, Административен съд София – град,

Р Е Ш И:

ОСЪЖДА Столична община, със седалище и адрес на управление: [населено място], Район „О.“, [улица], представлявана от кмета, на основание чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ, да заплати на И. Б. С., ЕГН: [ЕГН], Л.К №[ЕИК], издадена от МВР – С., с постоянен адрес: [населено място],[жк], [жилищен адрес]0, ет. 5, ап. 168, чрез адвокат М. Н. К., САК, със съдебен адрес: [населено място], [улица], вх. А, ет. 1, обезщетение за причинени имуществени вреди в размер на 3 090.00 лв. /три хиляди и деветдесет лева/, произтичащи от незаконосъобразни действия и бездействия от страна на органите на администрацията на Столична община, ведно със законната лихва върху посочената сума, считано от датата на предявяване на иска до окончателното и изплащане.

ОСЪЖДА Столична община, със седалище и адрес на управление: [населено място], Район „О.“, [улица], представлявана от кмета, на основание чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ, да заплати на И. Б. С., ЕГН: [ЕГН], Л.К №[ЕИК], издадена от МВР – С., с постоянен адрес: [населено място],[жк], [жилищен адрес]0, ет. 5, ап. 168, чрез адвокат М. Н. К., САК, със съдебен адрес: [населено място], [улица], вх. А, ет. 1, обезщетение за причинени неимуществени вреди в размер на 10 000.00 лв. /десет хиляди лева/, произтичащи от незаконосъобразни действия и бездействия от страна на органите на администрацията на Столична община, ведно със законната лихва върху посочената сума, считано от датата на предявяване на иска до окончателното и изплащане, КАТО ОТХВЪРЛЯ ИСКА за главницата над 10 000.00 лв. до претендирания размер от 22 000.00 лв., като частичен от 100 000.00 лв.

ОСЪЖДА Столична община, със седалище и адрес на управление: [населено място], Район „О.“, [улица], представлявана от кмета, на основание чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ, да заплати на И. Б. С., ЕГН: [ЕГН], Л.К №[ЕИК], издадена от МВР – С., с постоянен адрес: [населено място],[жк], [жилищен адрес]0, ет. 5, ап. 168, чрез адвокат М. Н. К., САК, със съдебен адрес: [населено място], [улица], вх. А, ет. 1, разноски по делото в размер на 2 374.72 лв./две хиляди триста седемдесет и четири лева и 72 стотинки/.

ОСЪЖДА И. Б. С., ЕГН: [ЕГН], Л.К №[ЕИК], издадена от МВР – С., с постоянен адрес: [населено място],[жк], [жилищен адрес]0, ет. 5, ап. 168, чрез адвокат М. Н. К., САК, със

съдебен адрес: [населено място], [улица], вх. А, ет. 1, да заплати на Столична община, представлявана от кмета, разноски по делото в размер на 100.00 лв. /сто лева/.

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване с касационна жалба в 14-дневен срок от съобщението му чрез Административен съд София – град пред Върховния административен съд на Република България.

Препис от решението да се връчи на страните.

СЪДИЯ: